

Nr 237.

Av herr **Lind**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ny konkurslag.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 82 med förslag till konkurslag har § 6 erhållit följande lydelse:

»Borgenär, som till säkerhet för sin fordran har panträtt i fast eller lös egendom, äge ej den rätt att få gäldenären försatt i konkurs, varom ovan är stadgat, så framt gäldenären visar, att den egendom, vari borgenären har panträtt, förslår till fordringens fulla gäldande.»

Vid behandlingen av denna § inför lagrådet har justitierådet Leijonhufvud anfört bland annat följande:

(å sid 314) »Enligt gällande rätt är panthavare utesluten från rätten att påkalla gäldenärens försättande i konkurs, om han ej kan visa, att panten är otillräcklig till gäldande av hans fordran. Förslaget åter innebär, att panthavare är därtill berättigad, därest icke gäldenären styrker pantens tillräcklighet.»

(och å sid. 315) »Om man sålunda finner ett specialstadgande angående panthavare i och för sig vara behörigt, bör frågan om bevisskyldighetens fördelning lösas enbart med hänsyn till vad sakens natur kräver. Vad då beträffar avtalsenlig pant torde sannolikheten vara störst för det antagandet, att borgenär, som ansett gäldenärens förmögenhetsställning vara sådan, att särskild säkerhet för fordringen är av nöden, då ock betingat sig full säkerhet. Det synes med avseende härå böra ankomma på borgenären att, om han vill åberopa vare sig att säkerheten från början varit otillräcklig eller att den sedermera nedgått i värde, därom förebbringa utredning. Jämväl lär den skyldighet i fråga om bevisning, som förslaget pålägger gäldenären, i en del fall svårligen kunna av honom fullgöras. Även om vidkommande lagbestämd pant en presumtion för pantens tillräcklighet ej alltid vore befogad, särskilt om, såsom förslaget avser, under panträtt inbegripes retentionsrätt, lär dock därav ej betingas, att bevisningsregeln uppställas annor-

lunda än som i fråga om pant av det först omnämnda slaget är naturligast, och att giva olika bestämmelser för de båda fallen torde ej kunna ifrågakomma. Det hemställes förty om bibehållande av nuvarande laga ståndpunkt i förevarande avseende».

I denna hemställan har regeringsrådet Linnér instämt.

Då enligt mitt förmenande bevisskyldighetens fördelning i detta yttrande rätteligen framhävts, får jag härmed under hänvisning till samma yttrande hemställa,

att riksdagen måtte besluta följande lydelse av omnämnda § 6: »Borgenär, som till säkerhet för sin fordran har panträtt i fast eller lös egendom, äge ej den rätt att få gäldenären försatt i konkurs, varom ovan är stadgat, så framt borgenären ej visar, att den egendom, vari han har panträtt, icke förslår till fordringens fulla gäldande».

Stockholm den 13 mars 1920.

O. Lind.